

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1456
Toplantı Tarihi/Sayısı : 23.2.2023/33
Karar Numarası : 2023/213
Başvuran : H. Ç.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Kilis L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın, infaz ve koruma baş memurunun kendisine yönelik olumsuz tavırlarının olduğu iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda başvuran özetle:

a. Kurumda bulunan infaz ve koruma baş memuru ile sürekli sorun yaşadığını,

b. Ceza infaz sürecini sorunsuz bir şekilde geçirmeye çalıştığı halde söz konusu baş memurun kendisini tahrik ettiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Kilis L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 20.09.2022 tarihli yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın 05.09.2022 tarihinde revir birimine muayene için getirildiği,

b. Emanet eşyada terliğinin olduğunu ve bunun için gereken raporun çıkarılmasını istediğini söyleyerek yüksek sesle bağırdığı,

c. İnfaz ve koruma memurları tarafından yüksek sesle konuşmaması için uyarıldığı, bunun üzerine terlik ile ilgili raporunun olup olmadığının görevli memurlar tarafından incelendiği, raporunun olmadığını tespit edilip kendisine söylendiği,

ç. Başvuranın, raporunun verilmesini ve belirli ilaçların yazılmasını istediğini söyleyerek yüksek sesle konuşmaya devam ettiği,

d. Bunun üzerine infaz ve koruma memurları tarafından sakinleşmesi için dışarı çıkarılıp bağırması gerektiğinin söylendiği, sakinleştikten sonra tekrar revir birimine alındığı, muayenesi tamamlandıktan sonra koğuşuna götürüldüğü,

e. Söz konusu olayın tutanağa bağlandığı ve olayla ilgili disiplin soruşturması yürütüldüğü,

f. Olayda herhangi bir darp eyleminin söz konusu olmadığı ifade edilmektedir.

4. Başvuran, muhatap Kurumun yazılı görüşüne ilişkin cevabi yazısını kanuni süresi içerisinde Kurumumuza göndermemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu

maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun; “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Mezkur Kanun’un 17’nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesinin birinci fıkrasına göre; “Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde belirtilen görev kapsamında başvuranın, infaz ve koruma baş memuruyla sorun yaşadığına ilişkin iddiası, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. İncelemeye konu başvuruda, başvuranın infaz ve koruma baş memuru ile sorun yaşadığı ve söz konusu baş memurun kendisini tahrik ettiğine yönelik somut bir olay belirtmeden yönelttiği iddialarına karşılık muhatap Kurum, söz konusu iddialara ilişkin somut bir olay olarak başvuranın 05.09.2022 tarihinde revir muayenesi esnasında taşkınlık yaptığını ve bunun üzerine mevzuatın verdiği yetki ve sınırlar çerçevesinde infaz ve koruma baş memuru ve diğer infaz ve koruma memurlarının mahpusu sakinleştirdiğini belirtmiştir.

10. 13.12.2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 3’üncü maddesine göre; “Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amaç, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmaktır.”

11. Mezkur Kanun’un 26’nci maddesinin 1’inci fıkrasına göre ise; “Hükümlü, hapis cezasının yerine getirilmesine katlanma ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür.”

12. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in 10’uncu maddesinin sekizinci fıkrasına göre; “İnfaz ve koruma baş memuru ile infaz ve koruma memuru, kurumun güvenliğini bozan firara teşebbüs, isyan, rehin alma, saldırı, yasaya veya düzenlemelere dayalı bir emre karşı aktif veya pasif fiziki direnme gibi olaylar ile 5237 sayılı Kanun’un 25’inci maddesindeki meşru savunma ve zorunluluk hâli ortaya çıktığında kurum en üst amirinin izni ile zor kullanabilir. Acil hâllerde tehlikenin ortadan kaldırılması amacıyla izin alınmaksızın da zor kullanılabilir. Durumu derhal en üst amire iletir. Zor kullanan personel gerekenden fazla kuvvet kullanamaz.”

13. Başvuran, infaz ve koruma baş memuru ile sorun yaşadığı ve kendisi tarafından tahrik edildiği iddialarına ilişkin somut bir olay belirtmemiştir. Muhatap Kurum tarafından gönderilen cevabi yazıda aktarılan somut olayda başvuranın revirde Kurum personeliyle yaşadığı anlaşmazlıktan bahsedilmiş ise de aktarılan bu somut olay, iddia konusu infaz ve koruma baş memurunun başvurana sürekli bir biçimde kasıtlı olarak sorun yaşatma saikinin olduğunu ortaya koymamaktadır. Bu noktada, başvuran tarafından dile getirilen iddialar soyut ve yeterince

temellendirilmemiş olarak değerlendirilmektedir.

14. Yukarıda açıklanan nedenlerle 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in ilgili maddeleri kapsamında başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle "***kabul edilmez***" olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 23.02.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye